

De taal van Helmond

NIEUWSBRIEF december 2025

Beste taalkundigen en deskundigen, beste taal- en dialectliefhebbers, beste behouders en behoeders van het Helmonds stadsdialect, beste critici van de Hèlemònse spèlñ, beste politici, beste bekenden en onbekenden, beste familie, vrienden en kennissen, beste trouwe bezoekers van de eigen(gereide) website,

Sinds de lancering van www.detaalvanhelmond.nl op 23 september 2025 weten gelukkig velen de website te vinden. Er is deze herfst heel wat over ut Hèlemòns geschreven en er zal ongetwijfeld ook wel veel over gepraat zijn.

Publicaties

Zo publiceerde weekblad **De Loop** in aanloop naar de lancering van de website twee artikelen (op 11 september: over de eigen-gereide website en op 18 september: over de op handen zijnde Stukskes) en verschenen er over de avond van de lancering twee stukken in De Loop (25 september en 2 oktober).

Voor wie alles nog eens wil teruglezen: Zie <https://www.helmondnu.nl/archive> editie 11sept. blz. 35; 18 sept. blz. 17; 25 sept. blz. 22 en 2 okt. Blz. 9.

Het **ED** gaf een nabeschuiving op 25 september. Zie

<https://www.ed.nl/helmond/sterft-helmonds-met-ons...>

Digitaal was er aandacht voor de lancering door een beschrijving van de avond samen met veel foto's op:

<https://ditisonzewijk.nl/website-over-het-dialect-van-helmond-is-bekend-gemaakt/>

Op 26 september werd ik geïnterviewd. Zie

<https://ditishelmond.nl/jos-leenen-wil-het-helmonds-levend-houden-dialect-sterft-uit.>

Ondertussen zijn in **De Loop** Stukske 1 t/m 4 verschenen en natuurlijk meteen opgenomen op de website. Over aandacht dus niks te klagen.

Presentaties

Op 23 september werd in het **Theo Driessen Instituut** de website gelanceerd in aanwezigheid van 100 genodigden. Op 9 oktober mocht ik in het '**Huis voor de Stad**' een lunchpauzelezing over ut Hèlemòns verzorgen voor 25 ambtenaren. Op 11 oktober kon ik m'n Hèlemòns voor de tweede keer kwijt op de plek waar het in 1988 allemaal begonnen is, bij onze **familieëunie** voor 25 neven en nichten. Op 12 oktober was ik te gast bij **Rotary Helmond-Regio** waar de 50 aanwezigen om de serieuze inhoud, zoals dat hoort, allerhartelijkst hebben kunnen lachen.

Dialect en politiek

Even bijpraten. In 2007 werd door 'Helder Helmond' al een motie ingediend in de gemeenteraad van Helmond om het Helmonds dialect tot monument benoemen om het niet verloren te laten gaan. Deze motie werd ontraden omdat het dialect geen stoffelijk object is. In 2022 bleef het nog bij een poging van 'Mi Hellemondse' om het Helmonds dialect op de gemeentelijke erfgoedlijst te krijgen. In april 2023 werd het Helmonds dialect opgenomen in het Netwerk Immaterieel Erfgoed Nederland. Helder Helmond diende daarop een motie in waarbij het college verzocht werd om het Helmonds dialect actief uit te dragen op representatieve wijze. Dit kan zich o.a. uiten in echte Hellemondse naamgeving van ruimtes

in het huis voor de stad, straatnamen met typisch Helmondse woorden en stadsmarketinguitingen van de gemeente. De motie werd met 32 van de 34 stemmen aangenomen. Tot zover een hoopvolle ontwikkeling. De politiek draagt ons stadsdialect een goed hart toe. Na de lancering van de website bij het begin van de herfst, breed uitgemeten in de pers, kwam er één reactie uit diezelfde politiek. **PvdA/GROENLINKS** sprak haar waardering uit ("... Gelukkig zien we bij de gemeente ook het belang van ons eigen bijzondere dialect en zijn we er ook trots op. ..." "... van ons allemaal een welgemeend compliment voor deze interessante en omvangrijke website die onze taal nog lang levend zal houden!") Verder bleef het stil. Om de politiek in ieder geval persoonlijk op de hoogte te stellen van het bestaan van de website www.detaalvanhelmond.nl hebben B&W, alle raadsleden en burgercommissieleden een Sinterklaassurprise ontvangen (een **informatiepakket** met o.a. Lèèrplèñkske, de 12 artikelen van de taal van Helmond en uitleg over een werkwijze om ons uitstervend stadsdialect te verduurzamen voor de generaties na ons). We zijn nog benieuwd naar taal of teken. Bij zoveel aanwezige goodwill is het wel wat bevreemdend dat de politiek zich vooralsnog afzijdig houdt (op één contactpoging na van Helder Helmond). Iets meer bijval zou niet hebben misstaan. Of zou het niet-reageren terug te voeren zijn op fundamentele verschillen in opvatting en werkwijze of misschien zelfs op niet geïnformeerd zijn over de bijzondere positie van ons dialect binnen dialecten en talen om ons heen? Onze eigen Helmondse Europarlementariër Mohammed Chahim heb ik kunnen spreken en hem daarbij een Leerplankje met informatiepakket overhandigd om mee te nemen naar Brussel. Als onze stadstaal volgens wetenschappelijke criteria inderdaad zo bijzonder is, dan mag dat Europees worden uitgedragen. Geen valse bescheidenheid.

Nieuw op de website

- meerdere gedichten voorzien van audio (zie pagina: Poëzie)
- Extra: 19de gedicht Kèrstôôvent/Kerstavond (zie pagina: Poëzie)
- Stukske 1 t/m 4 in weekblad De Loop (zie pagina: Stukskes)
- Nieuwsbrief December 2025, zie <https://www.detaalvanhelmond.nl/publicaties>
- Informatiepakket, zie <https://www.detaalvanhelmond.nl/publicaties>

Toekomst voor de website

De website is voor publiekelijk gebruik en kosteloos te raadplegen.

De website is weliswaar klaar in zijn opzet. Veel is al vooruit geschreven, maar veel volgt nog.

Aanpassingen en aanvullingen zullen de website steeds actueel houden.

De website werd vooralsnog uit eigen middelen opgezet en in stand gehouden.

Juist omdat de website toekomstgericht is, zou deze niet meer mogen verdwijnen.

Om met het toekomstgerichte Hèlemòns ook de website duurzaam te maken,

zal financiële steun onontbeerlijk zijn.

Iedereen die op de avond van de lancering of daarna al een gift heeft gedaan

voor het in stand houden van de website, onze hartelijke dank daarvoor.

Wie met een eenmalige gift of donatie of structurele bijdrage de website mede in stand wil houden,

kan geld overmaken op:

NL41 RABO 0167 0851 15 t.n.v. J.M. Leenen

(graag vermelden bij omschrijving: de taal van Helmond).

Lèève de wèpsajt.

Vur jaly àlemôl:

Zaalig Kèrstfist èn un hèjl Ğelukig Nèèjôôr

Lèève ut Hèlemòns

àlvàst in 2026

èn nôg hèèjl vøøl jôôr dôrnôô.

Dè we ut nôg maĝe meemaake.

Jos Leenen